Formler i derivasjon og integrasjon

Derivasjonsregler

$f(x)$:	$f'(x)$:	*Kommentar:*
x^n	nx^{n-1}	Brukes også på $\sqrt{x} = x^{\frac{1}{2}}$ og $\frac{1}{x^n} = x^{-n}$
$\ln x$	$\frac{1}{x} = x^{-1}$	
e^x	e^x	
a^x	$a^x \ln a$	
$af(x) + bg(x)$	$af'(x) + bg'(x)$	Derivasjon av flerleddede uttrykk
$f(x) = f(u), u = g(x)$	$f'(u)g'(x)$	Kjerneregel
$f(x) = u \cdot v$	$u'v + uv'$	Produktregel
$f(x) = \frac{u}{v}$	$\frac{u'v - uv'}{v^2}$	Brøkregel

Den deriverte er stigningstallet til tangenten som funksjon av x-koordinaten til tangeringspunktet, så stigningstallet til en tangent til $f(x)$ i punktet $(a, f(a))$ blir:

$f'(a)$

og ligningen for tangenten blir:

$y - f(a) = f'(a)(x - a)$ ("Ett-punkts-formelen".)

Den deriverte er null i ekstremalpunkter.

Den dobbeltderiverte er null i vendepunkter.

Integrasjonsregler

Definisjon av integral:

(Som sum av rektangler.)

$$\int_a^b f(x)dx = \lim_{n\to\infty} \sum_{i=1}^{n} f(x_i)\Delta x, \qquad \text{der } \Delta x = \frac{b-a}{n}, x_i = a + (n-1)\Delta x$$

Fundamentalteoremet i analysen (funksjonslæren):

$$\int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a), \text{ der } F'(x) = f(x) \Leftrightarrow \int f(x)dx = F(x) + C$$

$f(x)$:	$\int f(x)dx$:	*Kommentar:*
x^n	$\frac{1}{n+1}x^{n+1} + C$	Brukes også på $\sqrt{x} = x^{\frac{1}{2}}$ og $\frac{1}{x^n} = x^{-n}$
$\frac{1}{x} = x^{-1}$	$\ln\|x\|+C$	Unntak for regelen over når $n = -1$.
e^x	$e^x + C$	
a^x	$\frac{1}{\ln a}a^x + C$	
$\int(af(x) + bg(x))dx$	$a\int f(x)dx + b\int g(x)dx$	Integrasjon av flerleddede uttrykk
$\int f(ax+b)dx$	$\frac{1}{a}F(ax+b) + C$	Omvendt kjerneregel når $u = ax + b$
$\int e^{ax}dx$	$\frac{1}{a}e^{ax} + C$	Følger av linjen over.
$\int(ax+b)^n dx$	$\frac{1}{a}\frac{(ax+b)^{n+1}}{n+1} + C$	Denne også.
$\int(ax+b)^{-1}dx$	$\frac{1}{a}\ln\|ax+b\|+C$	Og denne.

(Senere skal vi føye til integrasjonsregler som tilsvarer kjerneregelen og produktregelen i derivasjon!)
